

ning af disse Forhold, ligesom jeg ville blive overraskede ved, at man ikke er gaaet videre, end Tilfældet er i det foreliggende Lovforslag. Jeg skal fuldstændig indrømme, at det Punkt i Lovforslaget, som i mine Dine har Betydning for Befolkningen, er Affkaffelsen af Offeret, det vil sige ikke Offerets Affkaffelse, men at Offeret bliver gjort til en frivillig Sag. Nu vil jeg rigtignok i den Henseende ønske, at man tog det ud af Loven, at der kunde gives Offer, og lod det være en fuldstændig frivillig Sag, ligesom jeg paa den anden Side finder, at det er urigtigt, at man i Loven overfor visse Handlinger siger, at der ikke maa tages mod nogen Gave. Dette finder jeg ikke passende. Man kan fuldstændig udelade dette af Loven og lade det være en frivillig Sag mellem Præsterne og Menigheden. Hvad angaaer det andet Punkt, der hovedsagelig skulde være et Gode ved dette Lovforslag, nemlig den Udværgning, der skal finde Sted mellem de større og de mindre Kald, da tværtimod, at dette vil vække Uvillie hos de fleste Menigheder omkring i Landet. Jeg kan ikke troe, at de der have et større Kald, kunne finde nogen sær Opbyggelse i og Trost ved, at de skulle afgive en Deel af deres Indtægter til et fjernliggende Kald, jeg tænker mig f. Ex. et Kald i det vestlige Sjælland. Smidlertid, dette være nu, som det vil, Hovedtanken, der gaaer igennem Loven, er jo kun en saadan Omfordeling fra de større til de mindre Kald; men hvad der er endnu værre, er, at naar man gennemlæser de Forhandlinger, der i Kirkecommissionen ere førte angaaende denne Sag, saa vil det der skimte igennem, at Statskassen kan have Udsigt til ved en saadan Omordning snart at komme til at styde ikke ubetydeligt til. Nu maa jeg rigtignok tilstaae, at jeg er overbevist om, at Statskassen, hvis man for Alvor og paa en fornuftig Maade vil omordne dette Forhold, vil kunne blive forstaaet for saadanne Udgifter. Dette er jo imidlertid fremhævet og meget stærkt fremhævet, og man kan nok tænke sig, at det vil skee, naar en Ordning skal finde Sted enten efter det ene eller det andet Forslag af dem, der ere fremkomne i Kirkecommissionen med Undtagelse af et af et Mindretal paa 2 Med-

lemmer stillet Forslag, saa jeg tvivler ikke om, at det kan blive muligt. Men, naar Befolkningen ikke alene skal yde det, som nu ydes, og som efter Manges Mening er for uendeligt, idetmindste paa mangfoldige Steder, men endog har Udsigt til at komme til at yde endnu Mere, saa er der jo saameget mindre Grund for Befolkningen til at ønske en Omordning af Forholdene, og saa kan jeg ikke indsee, at den med nogen sær Dybt og Velvillie skulde imødesee dette Lovforslags Vedtagelse. — At man endnu tildeels for Fremtiden vil vedblive, at lønne Præsterne ved Dyrkning af Jord, er en Tanke, som jeg meget godt kan forstaae, og jeg har selv været blandt dem, der have været af den Mening, at det ikke gik an aldeles at tage Jorden bort fra Præstegaardene; men efter nøagtigt at have gennemlæst de Forhandlinger, der ere førte i Kirkecommissionen — hvor jeg rigtignok seer, at de fleste have været enige om, at det ikke gik an — er jeg ved en alvorlig Overveelse af Spørgsmaalet kommen til den Erkjendelse, at det var det Fornuftigste og Rigtigste at gjøre det. Sagen seer baade fra Præsternes og fra Befolkningens Side. Af disse Forhandlinger, og navnlig af dem, Døvsigt, som det ærede Medlem (Sjerd) nævnte, og som er omdeelt til os, seer man, hvilket Gjennemsnitsudbytte der er udkommet af Præstejorden gennem Avling, og i saa Henseende maa jeg tilstaae, at hvis det ikke er muligt, at drive vore Præstegaardsjorder til en større Indtægt end den, der er opgiven, saa er det en daarlige Statsøkonomi at lade Præsterne blive lønede med Udsbrug; thi det vil vistnok enhver Landmand, enhver, som har Kjendskab til Landvæsenet i Almindelighed, give mig Ret i, at hvis man ikke i Sjælland for almindelig Jord kan faae mere end 100 Rd. pr. Tonde Hartkorn, saa er det et daarlige Udbytte, og jeg er overbevist om, at den allerstørste Deel af Landets Befolkning vil forstaae ganske anderledes at faae Udbytte af saadan Jord. Seet fra denne Side er det altsaa meget uheldigt, at en Præst skal belemses med Jord, som han ikke er istand til at drive med betydelig Indtægt; det Rigtigste vilde i mine Tanker være, at man løn-